

Turkey Training Community Alliance (TTCA) evaluation of the sport by objective function

Türkiye İdman Cemiyetleri İttifaki (TİCİ) amaçlarına göre sporun fonksiyonlarının değerlendirilmesi

Murat Özmaden¹
Fikret Soyer²
Harun Özmaden³

Abstract

TICI, which is the first multi-club organization of the history of Turkish sport management, intended to determine to what extent the physical and mental development, creating a strong society, preparation to army and country defence functions which is expected to be realized in a modern society that new association management aims and formulated by TICI with reference to the goals in its organization legislation. It is considered that this study will be important for being a model for next studies on sport management structures and the historical descriptions of physical education and sport and regarding the realisation of the sense of sport upon what social demands in the TICI period which is the sequence of our recent history.

Keywords: TİCİ; physical and mental development; creating strong communities; physical education; sports.

[\(Extended English abstract is at the end of this document\)](#)

Giriş

Beden ve sporun tarihi süreç içinde sportif faaliyetlerin çok çeşitli nedenlerle uygulandığı ve gerek birey, gerekse toplum açısından oldukça değişik fonksiyonları yerine getirdiği bilinmektedir. Erken dönemlerden itibaren Türk toplum hayatı da çeşitli amaçlarla gerçekleştirilen fiziksel aktivitelerle zenginleştirilmiştir. Bayramlar, matem törenleri, panayır ve şenliklerde, özellikle

Özet

Bu çalışmada, Türk spor yönetim tarihinin ilk çok-kulüplü örgütü olarak TİCİ'nin kuruluş nizamnamesinde yer alan amaçlarından hareketle, Beden Eğitimi ve Spor'un yeni kurulan cemiyet yönetiminin hedeflediği modern toplumda yerine getirmesi beklenen ve tarafımızca formüle edilmiş, fiziksel ve ruhsal gelişim, güçlü toplum yaratma, askere hazırlık ve yurt müdafaası fonksiyonlarının hangi düzeyde gerçekleştirildiğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın, yakın tarihimizin kesiti olan TİCİ döneminde, spor anlayışının hangi toplumsal taleplere dönük olduğunun anlaşılması ve sonraki dönemlere ait spor yönetim yapılarının ve beden eğitimi ve spor çalışmalarının tarihi tasvirlerine yönelik araştırmalar için model oluşturması bakımından önemli olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: TİCİ; fiziksel ve ruhsal gelişim; güçlü toplum yaratma; beden eğitimi; spor.

¹ Dr, Adnan Menderes University, Physical Education and Sports, muratozmaden@yahoo.com

² Dr., Sakarya University, Faculty of Sport Sciences,, Department of Physical Education and Sports Teaching, fikretsoyer@gmail.com

³ Dr., Free Resourcer, muratozmaden@yahoo.com

binicilik, okçuluk ve güreşin değişik formları uygulanmış olup, sonuç olarak fiziksel ve ruhsal bakımdan güçlü, askeri taleplere uygun, dinamik bir toplum düşüncesini devam etmiştir. Bilinen fonksiyonlar nedeni ile (Acun, 1935) Osmanlı Devleti'nde gerileme devirlerine kadar korunan ve teşvik edilen, özel spor alanları ve tekeleri ile kurumsal yapıya kavuşturulan spor, 18. yy. başlarından itibaren gittikçe önemini kaybetmeye başlamıştır (Akyüz, 1985).

Birinci dünya savaşı, Balkan Savaşları ve Balkan Savaşlarındaki başarısızlıklar ile birlikte gençliğin spor faaliyetlerinde bulunamaması bununla birlikte fiziksel ve ruhsal sağlığın bozulması spor aktivitelerinde aksaklıklara sebep olmuştur. Türk gençliğinin fiziksel ve ruhsal zayıflığının gösterilmesi, Beden Eğitimi ve Sporun fonksiyonlarından yararlanma düşüncesini yeniden gündeme getirmiştir. Bu amaçla Beden Eğitimi, Spor ve İzciliğin ön planda tutulduğu çeşitli sivil ve askeri dernekler kurularak, gerek toplumsal dinamizmin artırılması, gerekse gençlerin askerlik öncesi askerliğe hazırlanması amaçlanmıştır. Derneklerin yararlı olmakla birlikte, etki alanları geniş olmamış, genel olarak, her bakımdan harap olmuş bir Türk toplumuyla, Cumhuriyete geçilmiştir.

1922'de İstanbul'da geçici heyet olarak kurulan ve 1923'de merkezi Ankara'ya alınarak Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı (TİCİ) Türk sporunun ilk yönetim örgütü olarak faaliyetlerine başlamıştır. Tüm ülkede örgütlenme çabası içine giren TİCİ'nin, örgütlenme biçimi ve sporun yaygınlaştırma çalışmaları hakkında kronolojik, kurumsal ve sportif bilgiler veren çeşitli eserler yazılmış olmasına rağmen, 1936'ya kadar hayatını sürdüren örgütün kuruluş amaçları doğrultusunda gerçekleştirdiği beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin hangi fonksiyonları yerine getirdiği birkaç çalışma dışında yeterli düzeyde araştırma konusu olmamıştır.

Fiziksel ve Ruhsal Gelişim

TİCİ'nin kuruluş gerekçeleri arasında Türk insanının fiziksel ve ruhsal açıdan yeterli düzeye getirilmesi bulunmaktadır. Birinci Dünya Savaşı ve ardından Kurtuluş Savaşı veren Türk milleti hem nitelik hem de nicelik bakımından iyi durumda değildir. Askere çağrılan gençlerin büyük bir kısmının hasta ve sakat olduğu görülmektedir. Bu durumun böyle devam edecek olması "bu güzel yurdumuzu düşmana karşı koruyacak değil, üzerinde yaşayacak yeterli insana rastlanmayabilir" ifadesi TİCİ'nin kuruluş amacının açıklamalar kısmında bu gerekçelerle yer almıştır.

Ayrıca Türk milletinin Avrupa, Asya ve Afrika kıtalarına yayılmış korunmaya muhtaç ülkelerin muhafaza ve savunmasını üstlendiğinden yorgun düştüğü, neticede ise cehalet, yaşama tarzını bilmemek, sıtma, verem, frengi ve alkol gibi Türk milletinin hayatını kemiren başlıca sebepler ortaya çıktığı; bir yandan hastalıklar, diğer yandan hastalıkların en büyüğü olan gevşeklik ve rahatı sevmek gibi olumsuzluklar vurgulanarak toplumun ruhsal ve fiziksel sağlığının geliştirilmesi için TİCİ'nin kurulması gerektiği TİCİ tüzüğünde detaylı bir şekilde görülmektedir (TİCİ, 1923). Türk milletinin fert ve toplum olarak fiziksel ve ruhsal yönden sağlığının bozuk olması, TİCİ'nin kurulmasındaki en önemli sebepler arasındadır.

TİCİ'nin kuruluş amaçlarının birinci ve yedinci maddesinde;

"Gençlere spor sabahları açarak onların içkiden, kumardan, kötü alışkanlıklardan uzaklaştırılması ve bu sayede herkesin sıhhat ve ahlakının ıslahı", "Beden eğitimi ve spor hareketlerinin sporcular tarafından bir menfaat ve para kazanmak vasıtası olarak kullanılmasına karşı mücadele etmek ve böylece sağlık ve kuvvetin bir amaç değil, zekâ ve ilmin yükselmesi için bir araç olarak kullanılması suretiyle milli yükselişimize yardımcı olacağı kanaatini vermek" (TİCİ, 1923) ifadeleri yer almaktadır.

Somut bir icraat olarak bu amacın gerçekleştirilebilmesi için de dönemin hükümeti tarafından yürürlüğe konan 16.01.1924 tarih ve 170 sayılı kararnameyle "TİCİ'nin Türk gençliğinin bedenen ve ahlaken yükselmesini hedefleyen cemiyetlerden olduğu göz önüne alınarak, kamu yararına çalışan derneklerden sayılması" (Resmi Gazete, 1924.) uygun görmüştür. Böylece TİCİ'nin spor faaliyetleri ile toplumun fiziksel ve ruhsal gelişimini sağlamasındaki fonksiyonuna işlerlik kazandırılmıştır.

Bunu takiben, Fiziksel ve Ruhsal Gelişim fonksiyonun yeterli bir düzeyde gerçekleştirilebilmesi için TİCİ'nin birinci kongresinden itibaren tüm kongrelerinde fert ve toplumun fiziksel ve ruhsal

sağlığının geliştirilmesinin önemi vurgulanmıştır, hatta Mustafa Kemal Atatürk tarafından üçüncü kongreye gönderilen " Efendiler: Gürbüz ve yavuz evlatlar isterim. Bunları yetiştirme önlem ve sorumluluklarını üzerinize almış adamlarsınız, bu sonucu görmezsem hakkınızdaki düşüncelerim o zaman ortadan kalkmış olur" (TİCİ, 1927) şeklindeki bildirisinde, TİCİ yöneticilerine bu konudaki sorumluluklarını hatırlatarak, başarılı olmaları mecburiyeti vurgulamıştır.

Bu fonksiyonun yerine getirme zorunluluğunu yine dönemin parti genel sekreteri Recep Bey TİCİ'nin altıncı genel kongresinin açılış konuşmasında;

"Bildığımız gibi, çeşitli spor müsabakaları, gençlik için fikrî terbiyesi kadar gerekli olan beden terbiyesini verecek araçlardan biridir. Tıpkı fikrî terbiye gibi beden terbiyesi ve spor çeşitleri de gençliğe açık ve parlak bir zekâ, kuvvetli ve dayanıklı bir hayat hazırlar. Bunu bu şekilde yürütebilmek Türk gençliğine bu yetenekleri verebilmek belirli bir hedef, iyi düşünülmüş ve hazırlanmış bir programla olabilir" (TİCİ, 1933).

Şeklindeki ifadesiyle spor yoluyla fert ve toplumun fiziksel ve ruhsal sağlığının iyileştirilmesi ve TİCİ'nin programlarını buna göre hazırlaması ön görülmektedir.

Bu dönemin şartlarında toplumun fiziksel ve ruhsal gelişimini sağlamak Mustafa Kemal Atatürk tarafından da sıkça üzerinde durulan bir konudur. Atatürk, dönemin içinde bulunduğu şartları göz önünde bulundurarak Cumhuriyetin kurulduğu yıllardan itibaren "milletlerin yalnız zihinlerini değil, bedenlerini de terbiye ve takviye etmek mecburiyetinde olduğunu; çünkü sağlam bir dimağın sağlam bir bedende bulunduğu hakikatinin bütün milletçe bilindiğini" (Anonim, 1922); "her ülke çocuklarının sağlıklı ve güçlü olmaları için yaşadıkları bölgenin sağlık şartlarını temin etmek, devlet halinde bulunan siyasi kurumların en birinci ödevi olduğunu" (Anonim, 1997); ve sporun ferdi nitelikleri içerisinde sadece bedensel yönlerine değil, millî ve ahlakî yönlerine de önem verilmesini ileri sürerek "Ben sporcunun zeki, çevik ve aynı zamanda ahlaklısını severim" ifadesiyle de sporla zekâ ve bedensel çalışma sentezi ile başarıya ulaşılabileceğinden sporun bu amaca göre yapılması anlayışını ortaya koymaktadır (Karaküçük, 1991).

Öte yandan dönemin aydınları da sporun toplum ve ruh sağlığını geliştireceğini makalelerinde "bir sporcunun bütün faaliyet ve mesaisinde, en büyük hedefinin sağlıklı ve kuvvetli bir beden sahibi olması" (Fetgeri, 1929); "sporun ne sahalara nede ilkel gururumuzu tatmin eden, bazı sporlarda olduğu gibi sadece kaslarımızı geliştirdiği için değil sağlık için yapılacağı" (Anonim, 1937), "sporcunun evvela sporu yapabilmek için (özvarlığı, kişilik) korumak mecburiyetinde olması, bu gibi şeylerden kendini kurtarabilmiş olan bir gencin vücudunun her kısmının bütün gereklilikleri ile alakalı olması ile nefsinin (özvarlığı, kişilik) kötülüklerden menedeceği" (Ayerdem, 1936),

"insanların, maddi ve manevi hayat mücadelesine hazır ve kuvvetli olması gerekmesine rağmen sürekli olan her şeye alıştıklarını ve ona karşı ciddiyetsiz ve ihmalkâr olduğundan, fertler ile toplumların, milletlerin, devletlerin hayat ve bağımsızlıkları ile ilgili olan bu işin ihmale, ciddiyetsizliğe asla tahammülünün olmadığı ve bu sebeple her insanın evvela kendisinin, sonra da mensup olduğu toplumun, milletinin selameti adına vücudunu daima sağlam, sıbhatli ve kuvvetli bulundurmaya mecbur olduğu" (Fetgeri, 1930d) tarzında vurgular yapmışlardır.

Gerçi TİCİ'nin kuruluş tüzüğünde fiziksel ve ruhsal sağlığın geliştirilmesi amaçlanmasına rağmen, fert ve toplumun acil ihtiyacı olarak bedensel sağlığın gerekliliği daha ön planda tutularak bu ihtiyaca yönelik çalışmalar yapılmıştır. Daha sonraları spor denildiğinde ilk akla gelen "bedeni kuvvetlendirmenin yanında karakter, fikirler, ahlaklar üzerinde ideallere uygun şahsiyet yani bedeni şahsiyetin meydana getirilmesi" (Bekman, 1935);

"sporun amacının bedenlen olduğu kadar hissen, fikren, ahlaken, sağlam olmak ve uzuvları iyi işleyen bir vücuda sahip bulunması; sporun, gençlerin en sıkıntılı ve en tehlikeli çağında onların imdadına yetişen ve onları birçok tehlikeli uçurumlardan kurtaran bir dost olduğu" (Kanok, 1934.);

"yaşamaya layık ve kabiliyetli bir millet efradının- hiç olmazsa ekseriyetinin ruh ve beden sağlığına muhtaç olduğu" (Kay, 1936) anlaşılmıştır. Bu düşünce ile TİCİ ve Cumhuriyet hükümeti fiziksel ve ruhsal gelişimi bir bütün olarak değerlendirilmiştir.

Fiziksel ve ruhsal gelişimi bir bütün olarak değerlendiren H. Özverim, bu konu hakkındaki düşüncelerini "Beden Terbiyesi ve Spor" dergisindeki makalesinde;

"Millet ve devlet bakımından yalnız beden terbiyesi görmüş şahısların götürmek imkânı yoktur. Bunlara sağlam fikir terbiyesi de verildiği zamandır ki, bu güzel vücutlu, sağlam düşünceli fertler devletin güvenilir bir sermayesi olurlar. Devletin geleceğini verecekleri sağlam nesil ile garanti altına alırlar" (Özverim, 1940) tarzında ifade ederken;

Alpman ise;

"Fert karakterinin kuvvetini sağlayan, dolayısıyla millî bütünlüğü koruyan tek unsur olduğu onu geliştirecek vasıtaları gençlik terbiyesinin ayrılmaz bir parçası olarak ele almak gerekir. Bu vasıtaların en müspet olanı, ferdi, aynı zamanda düzgün bir ahlaka doğru götüren vücut terbiyesidir. Bunun içindir ki, terbiye idealimiz yurttaşın fikir kabiliyetleriyle beraber bedence, ahlâkça kabiliyetlerinin de gelişmesini amaç olarak göz önünde tutmaktır. Yurttaşın fizik ve moral terbiyesi üzerinde, memleketin ana meselelerinden biri olarak önemle durulmalıdır. Fikir ve ruhun taşıyıcısı, dolayısıyla fikrî ve ruhî faaliyetlerin sabnesi olan vücudun sağlam bir gelişime görüldüğü ve bu çalışmaların geneli eğitimin bir kolu saymakla mümkündür" (Alpman, 1993)

diyerek fiziksel ve ruhsal sağlığın memleketin ana meselelerinden biri olarak üzerinde önemle durulması gerektiğini belirtmektedir.

A. Fetgeri ise, bu konuda; "amaç bedenlen olduğu kadar zihnen, fikren, ahlaken sağlam olmak ve cihazları iyi işleyen bir vücuda sahip bulunmaktır" (Fetgeri, 1930c) şeklinde ifade kullanırken, H. Riedel, sporun insanın bedensel sağlığı yanında ruhsal gelişiminde de etkili olduğu ve ruhsal yönden gelişmenin insana ve topluma sağladığı faydanın önemini;

"Sporun şiddete terbiye edici vasıfları namus, ruhun, vicdanın temizliğini, kendi kendine hâkim olmayı ve cesareti gerektirir. Hedef noktası ise, insanın kendi kuvveti ile herhangi bir işi görmesidir. Bu suretle spor zayıf, kararsız gençlerden herhangi bir amaca varmak için tüm kuvveti ile çalışmaya koyulan ve vatani korumak için hazırlanmak fırsatını bulan azim ve kuvvet sahibi kişiler meydana getirir ve onları diürlüğe doğru terbiye eder. Spor nefse hâkim olmayı kuvvetlendirir, canlılık ve sağlık verir. Mesuliyet duygusu ve disiplin ister. Spor ile fikir arasında bir gerginlik yoktur. Spor fikir, beden ve ruhça bütün bir şahsiyeti etkisi altına alır" (Riedel, 1935) tarzında "Top Dergisi"ndeki makalesinde yansıtmıştır.

TİCİ döneminin bir değerlendirmesini yapan M. Hüsamettin "Kadınlar ve kızlar sinema köşelerinde, sağlıklı kalmak için de güzellik enstitülerinde, masajla ve bin bir türlü kremlerle vakitlerini geçirmekteler. Erkekler de kahve köşelerinde fiziksel ve ruhsal yönden bozuk, sağlıksız bir ortamdadırlar" (Hüsamettin, 1935) tespitinde bulunmaktadır.

Gerçekten de can sıkıntısından bunalan, boş zamanlarını fazlası ile sinemalarda, kahvelerde geçiren bir gençliği açık havaya, güneşe kavuşturmak, Cumhuriyet'i kuranlar için bir vatan borcu olarak görülmektedir. Çünkü can sıkıntısını, neşesini ve sevgisini kaybeden bir ruhun kâbustan başka bir şey olmadığı; hareketten, çalışmaktan zevk almayan insanların arzularının bir üzüntü haline geldiği; onların her nefeste biraz daha ağırlaşan bir yükün altında ezildikleri; hayatta alamadıkları tat karşısında kötü alışkanlıklara, içkiye, kumara, hasede ve hatta intihara kadar sürüklenecikleri düşünülmektedir. Bu düşünceden hareketle onları bu kâbustan kurtarmak, temiz, gayretli, kuvvetli, neşeli ve uyumlu bir gençlik yetiştirmek amacıyla iş zevki, çalışma ve faaliyet zevki vermek için gençlerin ve toplumun sportif faaliyetlere katılmaları istenmektedir (Hüsamettin, 1935).

Yine M. Hüsamettin,

"Bir insanın zekâsının, ruhunun terbiyesi, bedeninin terbiyesine bağlıdır. Çok iyi cins bir meyve ağacının kökünü kabartmazsanız, ona su vermezseniz güneş göstermezseniz gövdesini, yapraklarını kemiren kurtlarını temizlemezseniz vereceği meyvelerden istifade etmek imkânı yoktur. İnsanlarda böyledir. Bedeni kuvvetli olmayan insanlara herhangi bir fikir aşısı

yapmak, kökü kurumuş bir ağaca su vermek kadar gülünçtür. Onlar ne kadar zeki, ne kadar bilgili olurlarsa olsunlar, bedenlerinin terbiyesine de aynı derecede dikkat edilmelidirler ki insaniyete karşı olan borçlarını ödemeye vakit bulsunlar” (Hüsamettin, 1935)diyerek yazılarında insanların ruhsal yönden sağlıklı olmaları için en önemli faktörün beden eğitimi olduğunu açıklamaktadır.

H. Ayerdem ise,

"Spor, ahlaktır demekte de isabet vardır. Çünkü hakikî bir sporcu öncelikle sigara, içki benzeri suiüstimallerden nefsinin korumuş oluyor ki bunun ahlaki durumu izah edilmeyecek kadar açıktır. Doğruluk ve fedakârlık gibi hislerin spor sayesinde beslenmiş olacağı bir gerçektir. Sporcu aynı zamanda zor durumlarda sınırlarına hâkim olabilmek ve en tehlikeli anlarda doğru kararlar vererek o kararları derhal uygulamaya geçebilmek gibi yetenekleri de etmiş olacaktır ki bu durum, savaş sıkıntıları içinde gençlerimize güvenle vazifelerini yapabilmeleri için gerekli gücü vermiş olacaktır. Dürüstlüğe alışmış bir sporcunun ticarete ve bütün medeni hayatında hileye sâpmasına imkân olmayacağı tabiidir. Binaenaleyh bu sayede millî değerlerimizi de korunmuş ve beslenmiş olacağına şüphe yoktur" (Ayerdem, 1936.) şeklindeki açıklamasıyla bir sporcunun fiziksel gelişiminin yanında, ruhsal sağlığına da kavuşacağını edebî bir tarzda ifade etmektedir.

Dönemin Başbakanı İsmet İnönü de bu konu hakkında; "iyi vatandaş, verimli vatandaş olabilmek için iyi sportmen olmaya çalışan ve iyi sportmen olmak içinde maddî kudretini kesici, yıpratıcı, zehirlerden koruyan, ahlâklı ve iradeli vasıflarla bezenerek yetişen vatandaş doğru yolların en iyisindedir" (Alpman, 1993) demekle iyi ahlâklı olmanın insan meziyetlerinin başında geldiğine işaret ederken, ahlâklılığa giden yolun milli kudret kaynaklarımızdan biri olan beden eğitimi ve sporla, doğrudan ilgisini kesin bir dille ifade etmiştir.

TİCİ döneminde, spordan beklenen gayelerin içinde en önemli fertlerden birisi olacağına inanılarak, orta ve üniversite seviyesindeki okullarda beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin yapılmasına ve hatta üniversitelerde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirecek bölümlerin açılmasına karar verilmiştir. Çünkü "okullarda ders sıralarında beyin yorarak, dirsek çürüterek alın teri döktükten sonra oradan çıkıp küflü mahzenlerde, karanlık odalarda çalışmak mecburiyetinde olanları spora teşvik etmemek en büyük insafsızlık olacaktır" (Fetgeri, 1931a). Sağlam ve kuvvetli bir vücuda sahip olmayan gençlerin, bilgilerinin hiçbir şeye yaramayacağı, düşündüklerini gerçekleştirmeden mahrum olacakları, oysa zekâ, ilim ve fikir yönünden gelişmiş insanların "bedeni şahsiyet" kazanabilmeleri için beden eğitimi ve spor hareketlerinin yapılması gerekmektedir (Fetgeri, 1930). Toplumun fiziksel ve ruhsal sağlığının sadece okullarda kazanılacağına inanılarak bu dönemde okul spor faaliyetlerine hız kazandırılması yolunda önemli adımlar atılmıştır.

Diğer taraftan öğrenciler haricinde fert ve toplumun bedensel ve ruhsal yönden gelişmesi için, yaşlı ve genç "herkesin yapabileceği yürüyüş" (Anonim, 1935), "insandaki bedeni tahammülü, sürati intikal hislerin ve sınırların meydana çıkmasını ve enerji kalitesini yükselten, her yaş ve mevkide olanların serbest ve eğlenceli bir şekilde yapabilecekleri dağ sporları" (Kay, 1936), "insanın bedenini, aklını ve adalesini terbiye eden atletizm, akıl sinir ve adaleler arasında mükemmel bir ahenk sağlayan, büyük gayretlere göğüs gerebilecek kadar tekâmül ve inkişaf etmiş tam on bir vücudun taşıdıkları on bir kafanın beden ve dimağın azamî derecede çalışması, aynı maksat ve aynı gayeyi on bir kafanın birden tam bir sağlamlık, tam bir isabet ile düşünüp aynı fedakârlık, aynı kuvvet ve irade ile kovalayan futbol" (99 Fetgeri, A.: "Futboldan Evvel Atletizm", Türk Spor, Yıl:1, No:29, s.4, 17 Nisan 1930), "insanların sıhhat ve zevk ihtiyaçlarını tatmin eden yüzme, aletli cimnastik, vuruşmalar (boks, güreş, eskrim) sporları ile oluşacağı" (Kay, 1936), dönemin aydınlan tarafından vurgulanarak değişik sportif branşlar teşvik edilmiştir.

Görüldüğü gibi TİCİ varlığını sürdürdüğü tarihi süreç içerisinde genç Türkiye Cumhuriyeti'ni kuranlar ve yönetenlerin maddî ve manevî katkılarıyla, sportif aktivitelerin uygulanma nedeni ne olursa olsun, bu aktivitelerle fert ve toplumun "fiziksel ve ruhsal gelişimini temin etmek" fonksiyonu amaçlanmıştır.

Güçlü Toplum Yaratma Çalışmaları

On dokuzuncu yüzyılın sonlarına doğru insanların ve ulusların birbirleriyle yaptıkları savaşlar yüzünden yıprandıklarını, erkeklerin kadınlaşmaya ve ırkların da bozulmaya yüz tuttuğunu görenler, sporu, bir kurtuluş yolu olarak görmüşlerdir (San, 1973). Bu tespitin neticesinde genç Türkiye Cumhuriyetinin Spor Teşkilatı olan TİCİ'nin kuruluş tüzüğünde;

"Fiziksel ve ruhsal yönden hastalıkların dehşeti karşısında bu millete taze hayat ve kuvvet vermek, neslimizi çoğaltmak, herkesin sağlığını düzeltmek ve bu sayede nüfusumuzu arttırmak; herkese spor yaptırmak ve millî gelenek olan beden eğitimi yaymak; herkesi teşkilâtçılığa ve müşterek faaliyetlere hazırlamak, istişare ve idare kabiliyetlerini arttırmak; beden eğitimi ve spor hareketlerini menfaat ve para kazanmak için kullanılmasına karşı mücadele etmek ve böylece sağlık ve kuvvetin bir amaç değil zekâ ve ilmin yükselmesi için bir araç olarak kullanılması şartıyla millî kalkınmamıza yardımcı olacağı kanaatini vermek; tamamıyla millî, birliktelik ve ilmî olan bu amaçlara hakekayla ve devamlı hizmet edebilmek için siyasetle ilgilenmemeyi ve milletimizin kaderine hakim olanların Türk milletinin güçlü olması ve Türklüğün selâmeti için çalışmalarına yardım etmeyi bir emir kabul ederek" (TİCİ, 1923), ittifakın kontrolünde ve idaresinde yapılacak olan sportif aktivitelerle "güçlü bir toplum oluşturmayı temin etmek" fonksiyonu bulunmaktadır.

Bu fonksiyona işlerlik kazandırmak üzere, 14.8.1923 tarihli hükümet programında; "eğitimin terbiye vazifelerinden birincisinin çocukların talim ve terbiyesi, ikincisinin de halkın talim ve terbiyesi" olduğu; 22.11.1924 tarihli hükümet programında ise,

"TBMM'nin yüksek kararıyla "Tevhidi Tedrisat" (eğitimde birlik) esaslarını kabul ederek selâmet yolunu bulmuş olan eğitimimizi aynı yolda yürütmek ve Türk vatanına talim ve terbiyenin muhtaç olduğu intizam ve inşibat altında terbiye ve tahsil ile hayat için hazırlanmış gençler yetiştirmek gayemiz olacaktır" (Hiçyılmaz, 1983) metinleri yer almaktadır.

Görülüyor ki, Atatürk ve ona destek olanlar Türkiye Cumhuriyetini kurarken, güçlü bir toplum oluşturmak için çocuklar ve gençler kadar, halkın da eğitilmesi ve spor yapmasını hükümet programına sokacak kadar ciddiye almışlardır.

TİCİ'nin ikinci genel kongresinde İsmet Paşa (İnönü);

"sporun, memleketin medenî ve toplumsal hayatında ne kadar önemli olduğunu; bunun için memleketin her tarafında spor yapan gençlerin daha fazla çalışması gerektiğini; sporu, yalnız spor işinde geri kaldığımız mesafeleri atlamak için değil, bütün yarışların bütün müsabakaların üstünde bulunmamız ve en yüksekte olduğumuzu göstermemiz gerektiğini; çünkü kabiliyetimiz seçkindir ve doğuştan böyle yaratıldığımızı ispat etmemiz gerektiğini; o hâlde memleket evlâdının hiç bir düşünceye tâbi olmaksızın bütün memleketin spor hayatı üzerine iyi mevkiilerde bulunmalarını beklemeye hakkımız olduğunu; sporcular arasındaki dayanışma kadar ve bunların kendi yaptıkları usullere riayet kadar bu büyük teşkilâta bağlılık kadar, memleketin istikbalini parlak gösterecek hiçbir şeyin olmadığını" (Tayga, 1990) açıklarken spor yoluyla, toplumun güçleneceğine inandığını ve bunun için herkesin kuralları ve amaçları belli olan bir teşkilâta bağlı olarak spor yapılmasını savunmaktadır.

Bu fonksiyona bizzat yön vermek üzere, TİCİ'nin Üçüncü Genel Kongresinde Atatürk, kongre üyelerine ve delegelerine,

"Türk milleti kendi için... Kendi geleceği ve güveni için çalışan müteşebbisleri ve heyetleri güçlükler karşısında bırakmayacak kadar yüksek vatanseverlik ve yüksek hissiyat içinde olmalıdır. Cibanda spor hayatı, spor alemi çok önemlidir. Bu kadar önemli olan spor hayatı bizim için daha önemlidir. Çünkü ırk meselesidir. Irkın ıslah ve biraz da medeniyet meselesidir... Mukaddes vatanımın, Türk milletinin yüksek şeref ve menfaatini müdafaa eden ordudur. İşte bu kıymetli... bu yüksek âli huzurunda size hitaben diyorum ki: bütün millet ve bütün memleket evlâtlarım sportmen yapmak için sarf olunan mesainin önemi ve kutsallığı aynı derecede kıymetli ve mübimdir. Ben şüphe etmem ki işaret ettiğim bu noktaya önem vereceksiniz. Ve bu sayede Türk sporculuğu uluslararası sahnede lâyık olduğu mevki elde

edecektir. O zaman yukarıda işaret ettiğim gibi Türk sporculuğu memleket ve millet hayatına etki edecek olduğu kadar biraz da medenî ve belki de tahminden fazla bir medeniyet olacaktır" (TİCİ, 1927) bildirisini göndermiştir.

Atatürk bu bildiri ile kongre üyelerine Türk toplumunun maddî ve manevî bakımdan kalkınarak güçlü bir toplum oluşturması için spor aktivitelerinin ve spor teşkilâtının önemini ayrıca, TİCİ yöneticileri ve delegelerine görevlerinin önemini hatırlatarak bu konu üzerindeki hassasiyetini belirtmiştir.

Atatürk ayrıca,

"Müspet bilimlerin temellerine dayanan, güzel sanatları seven, fikir terbiyesinde de kabiliyeti artmış ve yükselmiş olan erdemli, kuvvetli bir nesil yetiştirmek ana siyasetimizin açık dileğidir" ve *"Türk sosyal yapısında spor hareketlerini düzeltmekle görevli olanlar Türk çocuklarının spor hayatını yükseltmeyi düşünürken sadece gösteriş için herhangi bir yarışmada kazanmak amacıyla bir spor politikası oluşturamazlar. Esas olan, her yaştaki Türkler için beden eğitimi sağlamaktır"* (Anonim, 1997) sözleriyle günümüzde hâlâ erişilmek istenen ve ideal olan,

"herkes için spor" hedefini gösterirken (Atabeyoğlu, 1989), yalnız fertlerin değil, bütün toplumun spor yapması sayesinde güçlü bir toplum yaratılacağına inandığı, çalışmaların da bu fonksiyona yönelik olmasını işaret etmiştir.

Bu dönemde spor, bütün milletler arasında çok büyük itibar görürken, spor sahasında ileri giden bir milletin dayanacak çok kuvvetli bir güce sahip olacağı fikri şiddetle savunulmuştur. Bir toplum ne kadar kuvvetli olursa o toplumu oluşturan ülke o kadar itibar sahibi olmaktadır. Bu nedenle TİCİ döneminde, sporun herhangi bir uğraş şeklinde söz edilmesi hatasından dönülmeye çalışılmış ve spor ne herhangi bir uğraş, ne de gençliği sadece gereksiz meşguliyetlerden kurtaran bir vasıta değil, belli başlı bir varlık ve memleketi kurtaracak yegâne bir yol olarak görülmüştür (Fetgeri, 1931).

Sporcu daima iyi şeyleri, faaliyet, sıhhat, kuvvet, ilim, azim gibi toplum içinde konumunu yükseltecek huylarını alışkanlık edinmektedir. Bireyleri böyle olan toplumun milletleri de pek tabii olarak yüksek, güçlü ve kuvvetli olmaktadır. Zaten TİCİ'nin spora her gün artan bir oranda önem vermesi, "bir kaç heveskâr gencin zevk ve hislerinin tatmini için değil, fakat onda saklı olan hissî, fikrî, ahlakî ve bedenî terbiye güçlerinden bütün memleketin bütün milletin istifadesini sağlayarak" (Fetgeri, 1929), güçlü bir toplum oluşturmayı hedeflemesinden kaynaklandığını ifade etmiştir.

Bu düşünceler doğrultusunda spor faaliyetlerinin yanında TİCİ döneminde çıkan spor dergilerinin birçoğu teorik yayınlar ile halkı spor konusunda bilinçlendirirken uygulamalı spor faaliyetleri ile de toplumun her kesimine spor yaptırmayı ve bu sayede sağlıklı, dinç, ileri seviyeli güçlü bir toplum oluşturmayı hedeflemektedir. Zaten, Türk Spor dergisi yayın hayatına;

"Türk insanını ve bu amaçla bütün Türkiye'yi sporcu yapmak, onun eşsiz gücünü spora yükseltmek, Türkiye'yi spor sahasında da Avrupa ve Amerika milletlerinin seviyesine çıkararak Türk milletini içerde ve dışarıda güçlü bir toplum haline getirmek amacıyla" (Mitat, 1929) başlamıştır.

Diğer yandan güçlü bir toplumun vazgeçilmez unsuru olan, kadınların spora katılmaları ve spor yapmaya başlamaları TİCİ döneminde gerçekleşmesine rağmen, Cumhuriyetin ilk yıllarında Türk kadınlarının büyük bir kısmı, spor yapmanın ayıp ve günah olduğuna inandığı veya inandırıldığından dolayı spora karşı pek ilgi göstermemiştir. Ancak, Türk milletinin güçlü bir toplum olabilmesi için Cumhuriyet Türkiye'sinin hür ve medenî kadını, spor yapmalıdır. Çünkü kadınları sağlam, kuvvetli ve sporcu olmayan bir milletin akıbeti, erkekleri sporda ne kadar çalışırlarsa çalışsınlar, vücutlarına ne kadar özen gösterirlerse gösterebilirler. Sapaşık bir anneden doğmamış bir çocuk, bütün ömrüne ilaçlara bağlı yaşayacaktır (95 Fetgeri, A.: "Kadınlarımız ve Spor", Türk Spor, Yıl:2, No:8/60, s.4-5, 20 Kasım 1930b). Bundan dolayı TİCİ döneminde sporcu bir genç neslin, güçlü bir toplumun temelini oluşturacağı gerekçesiyle güçlü bir çocuğun ancak kuvvetli ve sağlam bir anneden doğabileceğine inanılmış ve bu düşünceyle Türk kadını değişik sosyal ve sportif faaliyetler aracılığıyla spor yapmaya teşvik edilmiştir.

Bu dönemde, bir yandan herkesin spor yapması için gayret sarf edilirken, diğer yandan da spor faaliyetleri ile de insanlara yurt sevgisi ve bu sevgi ile beraber birbirlerini yürekten sevmesi ve insanların birlik ve beraberlik içinde olmaları amaçlanmıştır. Çünkü insanların ben duygusundan kurtulup biz duygusuna sahip olmaları bir milletin gücünü yükseltecek bir etken olarak görülmüştür (Bayraktaroğlu, 1934a). Bu da güçlü bir toplum yaratma fonksiyonunun göz ardı edilemeyecek bir başka yönüdür.

İ. Kanok, Türk sporcusunun nasıl bir manevî güç taşıdığını ve nasıl bir sporcu gençlik olması gerektiği hakkındaki düşüncelerini "Spor Postası"ndaki makalesinde şöyle dile getirmiştir: "Türk sporcusu demek genç Türk Cumhuriyeti'nin sporcusu demek, vücutça, akılca, ahlâkça yükselmiş bir fert, bir vatandaş, yarının idare sandalyesinde bir devlet adamı, bütün bir milletin geleceği eline bırakılacak bir şahsiyet demektir." (Konak, 1934a).

Güçlü bir toplumun temelini ve geleceğinin genç nesillere dayandığının farkında olan ve Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran ve onun güçlenmesi için bütün Türk milletinin spor yapmasını isteyen Atatürk:

"Cumhuriyet bedenen kuvvetli ve yüksek seviyeli muhafızlar ister. Yeni nesli bu kabiliyette yetiştirmek sizin elinizdedir. Seçkin vazifenizin yerine getirilmesi âli himmetlerle basrı mevcudiyet edeceğimize asla şüphe etmem. Sizin başarımız, Cumhuriyetin başarısı olacaktır" (Bayraktaroğlu, 1934) sözü ile Türk gençliğine ve Türk sporcusuna düşen büyük sorumluluğu hatırlatarak fiziksel ve ruhsal olarak güçlenmiş bir toplumun Cumhuriyetinin de zafere ulaşacağını işaret etmiştir.

Güçlü bir toplum oluşturma fonksiyonunun gereği olarak, TİCİ döneminde,

"Sportif faaliyetler eğlence olmaktan çıkmış ve kitlenin her tabakasına kuvvet veren, yasama hızını artıran, tabammül kudretini çoğaltan ve özellikle milletleri maddî ve manevî olarak yarına hazırlayan, ırkları temizleyen büyük, nezih ve ihmal edilmeden ön safa geçmiş bir vasıta" (Anonim, 1936) olarak görülmüştür.

Yurdun bütün insanlarını kafası çalışan, fikri uyanık, ahlâkî düzgün, vücudu sağlam, kendine ve insanlık idealine yararlı insanların topluluğu hâlinde dimdik ayakta tutmak ülküsü, çeyrek yüzyıla yaklaşan cumhuriyetin tek parolası olmuştur. İyi, yararlı, fiziksel ve ruhsal yönden gelişmiş aydın yurttaş yetiştirme amacının, topluca millî eğitimin gerçekleşmesini sağlayan unsurlar içinde fikir ve ruh eğitimi kadar beden eğitiminin de müspet ve feda edilmez" (Alpman, 1993a) rolü bu dönemde üstlenilmiştir.

Askere Hazırlık ve Yurt Müdafaası Çalışmaları

Cumhuriyet öncesinde ve Cumhuriyet döneminde, her yaş ve cinsiyetten bütün milletin askerliğe, aynı zamanda da sivil savunma güçlerinin yurt savunmasına hazır olmaları için amaca uygun değişik spor faaliyetleri yapılmıştır.

Çünkü TİCİ'nin kuruluşunun öncesinde

"Balkan Savaşı sonrasında askere çağrılan gençlerin büyük bir kısmının fiziksel olarak sakat, kambur ve hastalıklı çıkması; içki, kumar gibi kötü alışkanlıklar yüzünden de ruhsal sağlıklarının bozuk olması Türk ırkını uçuruma sürüklemektedir" (TİCİ, 1923).

Türk milletini ve özellikle gençleri, hem bu hastalıklı durumdan kurtarmak hem de başlama sinyalleri veren Birinci Dünya Savaşı öncesinde gençleri maddî ve manevî yönden sağlam, sıhhatli ve yurda bağlı olarak yetiştirilmek için, 15 Mayıs 1914 tarihinde Milli Savunma Bakanlığı'na bağlı ve izciliği tamamlayan yeni bir teşkilat olarak Osmanlı Güç Dernekleri, 12 yaşından itibaren bütün gençleri askerliğe hazırlamak amacıyla kurulmuştur. Güç derneklerinin hazırlık şubelerini teşkil eden izcilik teşkilatına, 12-17 yaşlar arasındaki, çocuk ve gençler, asıl güç derneklerine ise 17 yaşından büyük olan Osmanlılar kabul edilmiştir. Resmî okullar, medreseler (İslam ülkelerinde, genellikle İslam dini kurallarına uygun bilimlerin okutulduğu yer) ve kurumlar zorunlu, özel okullar, azınlık okulları ve halk teşekkülleri isteğe bağlı olarak güç derneklerini kurmuşlardır.. Bu derneklerde askere alma şube başkanı gözetiminde atıcılık, talim, askeri terbiye, cimnastik, topografya (ruh bilimi) ve hıfzıssıhha (sağlık bilgisi) konusunda çalışmalar yapılmıştır (Btum, 1990).

Diğer yandan Birinci Dünya Savaşı tahmin edildiğinden daha uzun sürmüş, hareket savaşları ile netice alınmadığı için ordular, mevzi savaşını kabul etmeye mecbur kalmışlardır. İşte bu yeni tarz, orduları en basitinden en zoruna kadar bütün tedbir ve vasıtalara başvurmak zorunda bırakmıştır. Değişik harp silah ve vasıtalarını kullanmaya, teşkilatını buna göre genişletmeye başlamasıyla ve askerliğin karışık bir meslek halini almasıyla da acemi talim ve terbiyesi önem kazanmıştır (Çaka, 1942).

Savaş sonu meydana gelen değişiklikler arasında en fazla dikkat çeken husus, bütün memleketlerde askerlik süresinin azaltılmış olmasıdır. Fakat talim ve terbiye zorluklarının arttığı bu sırada, çalışmalarına başlanılan bu yeni sistemin yaratacağı tepkileri yeni tedbir ve tertiplerle önleme çareleri aranmaya başlanılmıştır. Yapılan birçok incelemeden sonra varılan netice, gençliğin orduya hazırlanması olmuştur (Çaka, 1942). Bu askerî talim ve terbiyenin temelini de sportif hareketler oluşturmuştur.

Osmanlı Devleti'nin son günlerinde, hükümet spor faaliyetlerini ihmal ederken Avrupa'da beden eğitimi ve spor faaliyetleri çok ciddi şekilde devam etmektedir. Spor ahlaki ve nesil disiplini için kıymetli bir araç kabul edilmekte ve büyük savaş tecrübelerinden sonra da devletlerin spora yeni bir istikamet verdikleri görülmektedir. Sporla vücutları kuvvetlenmiş, maneviyatı yükselmiş olanların savaşa daha çabuk adapte olmaları nedeniyle, savaşın zorluklarını kolaylıkla yenebilen askerlere ihtiyaç görülmektedir. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra, kendisini milli savunma için hazırlayan her devlet, büyük savaşın gösterdiği ihtiyaçları göz önünde bulundurup, savaşı yapacak olan insan kitlesini, sivil spor teşkilatı içinde, fakat muharebe maksadına göre yetiştirmeye başlamışlardır. Bu suretle, dar hazır kadrolarının, sınırlı askerlik süresi içinde ordularını spor, izci veya gençlik teşkilatı gibi yan askerleştirilmiş birliklerde hazırlamak imkânı bulmuşlardır (Özgüç, 1939).

Birçok Avrupa ülkesinin xxx(Almanya, İtalya, Yunanistan, kısmen Rusya) fert ve toplumunu doğrudan doğruya yurt savunmasına hazırlamak amacıyla sivil spor teşkilatların maddî ve manevî destekleriyle genişlettiği bir dönemde; Balkan, Birinci Dünya ve Kurtuluş savaşlarının ardından yorgun, sakat ve hasta düşen Türk milletinin yurt savunmasına hazır hale getirmek için yeni bir sivil spor teşkilatının kurulması zorunluluğun doğmuştur. Nitekim bu fonksiyonu da karşılamak üzere kurulan TİCİ'nin kuruluş amaçlarında; yapılan sportif aktivitelerle "sağlam ve becerikli insanlar yetiştirip silahşorluğu, biniciliği ve denizciliği tertip ve teşvik ederek, askere hazırlamak" (TİCİ, 1923) olduğu belirtilmektedir.

Bu amaca yönelik olarak, TİCİ'nin 1924 yılında yaptığı birinci genel kongresinde askere hazırlık sporları olarak görülen Denizcilik Federasyonunun su sporlarıyla ilgili olarak İstanbul'da; binicilik, eskrim, nişancılık (atıcılık) federasyonlarının da hükümet erkânı ile görüşülmesinden sonra İstanbul'un harbiye bölgesinde kurulmasına karar verilmiştir. Daha sonra 1925 yılında Ankara'da toplanan TİCİ İkinci Genel Kongresinde bu spor dalları ayrı ayrı birer federasyon olarak askeri spor teşkilatı bünyesinde kurulmuştur (Tayga, 1990). 1924 yılında yayınlanan Köy Yasası'nda ise; köylerde "nişan alma, cirit, güreş" gibi sporlara özendirici hükümlere yer verildiği görülmektedir (Anonim, 1997).

1925 yılında kurulan askeri spor teşkilatının kuruluş nizamnamesinde; "orduda sporculuğun, binicilik, atıcılık, uçuculuk, eskrim ve kızakçılık gibi askerlik için lazım idmanların, hemen askere alınarak hizmetten sonra terhis olunan bireylerin millet aracılığı ile halk arasında çalışma amacı ile ordu spor teşkilatı vücuda getirilmiş" (Tayga, 1990) denilmektedir.

Askere hazırlık ve yurt müdafaası konularıyla ilgili olarak TİCİ'nin Üçüncü Genel Kongresinde Gazi Mustafa Kemal, kongre üyelerine şu bildiriği göndermiştir:

"Mukaddes vatanımın, Türk milletinin büyük onurunu ve çıkarlarını savunan ordudur. Bu durum bugünkü cumhuriyet ordusundan bahsedilirken bundan daha iyi bir kuvvetle düşünülmüş müdür?"

İşte bu kıymetli... Bu yüksek güç huzurunda size hitaben diyorum ki: Bütün milleti ve bütün memleket evlatlarını sportmen yapmak için sarf olunan mesainin önemi ve kutsallığı aynı derecede değerli ve önemlidir. Şerefli ordumuza kıymetli bir memba' teşkil edebilmek nokta'i nazarından kabraman ordumuza da en âli hissiyatla takdir, takdis ve himaye olunmaya

şayan olan bir memba-ı kutsiyeti ihzar eder. Hükümet-i Cumburiyetimiz ve muhterem Türkiye Büyük Millet Meclisi için esası ve hayatı olduğuna şüphe etmediğim bu meselede kendilerine tereddüt eden vazifeleri yapacaktır. Bittabi asla şüphe etmezsiniz. Fakat efendiler çok âli bir işin müteşebbisi bulunan siz muhterem muhataplarım açık ve kafile söyleyeyim ki muvaffak olmak için her türlü muavenetten ziyade bütün milletçe sporun mahiyeti ve kıymeti anlaşılmalı ve ona kalpten muhabbet etmek ... onu vatanî vazife telakki etmek lazımdır" (TİCİ, 1927).

Atatürk bu bildiri ile memlekette yapılan sportif faaliyetlerin toplumu fiziksel yönden kuvvetlendirip askerliğe hazırlamak amacıyla olması gerektiğini ifade ederken TİCİ yöneticileri ve delegelerine de görevlerinin hassasiyetini ve önemini işaret etmektedir.

Ayrıca, üçüncü genel kongrede TİCİ başkanı Ali Sami Bey (Yen) sportif faaliyetlerdeki hedeflerinin:

"Mevcut milletin, her şeyden evvel ırkın kuvvetine, kabiliyet-i tabammüliyye ve hayatiyyesine bağlı olduğunu biliyoruz. Sıhhat ve bedeniyatla alakadar makamlar müdafaa-yı milliyeye, maarif, sıhhiyye ve belediye teşkilatıdır. O halde programımız idare makinesinin mühim bir kısmının faaliyeti ile yakından alakalıdır. Biz onların resmi vazifelerinin şümülüne girmeyenlerle, açıkta kalanlarla meşgul oluruz. Arz ettiğim mütealaadan programımızın lâzettayn bir cemiyetin programı değil, muzaffer bir memleket işinin cüz'ü olduğu anlaşılır. Bir hükümlü alakadan makamının nokta'î nazarlarını beslemekte ve yan çalışmakta menfaatdarız" (TİCİ, 1927) şeklinde açıklarken, bunun özellikle milli müdafaa başta olmak üzere diğer kurumlarla koordineli çalışmayla başarılabileceğini vurgulamaktadır.

Dördüncü genel kongrede TİCİ tarafından alınan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilen kararda; bu husus TİCİ'nin yapmış olduğu "spor faaliyetlerinin memleketimiz için bir ırk meselesi ve aynı zamanda gençliği askerliğe hazırlama işi" (TİCİ, 1928) olduğu açıkça dile getirilmektedir.

TİCİ'nin altıncı genel kongresinde, askerî spor teşkilatı merkez heyeti tarafından kongreye takdim edilen raporda ise; orduda silâh altında bulunan gençliğin bedenlenmesi için memleket dâhilinde sporun yayılması ve genelleştirilmesi; fertlerin ve cemiyetin kuvvetlendirilmesi ve bilhassa halkta askerî sporlara karşı ilgi uyandırılması ve onlara yardım ederek şevk ve heveslerinin arttırılması hususları önemle vurgulanmaktadır. Bunun gerçekleşmesinde ordunun değerli bir varlık kaynağını oluşturan memleket gençliğinin yüksek kalitede ve milli savunma için tam bir sporcu olarak yetişmelerini sağlayarak her türlü çalışmada sivil teşkilata şimdiye kadar olduğu gibi bütün varlıkları ile yardım edileceği ve askerî sporlar için azami mesai harcayarak iyi neticeler elde etmek amacı ile çalışıldığı belirtilmektedir. Raporun devamında askerî spor teşkilatı; ayrıca memleket dâhilindeki tüm spor faaliyetlerinin mümkün mertebe askerî amaçlara göre yapılması ve bütün gençliğin bu hususta hazırlanmak üzere askerî idman talimatnamesinin hiç olmazsa genel çerçevesinin sporla uğraşan bütün birlikler tarafından kabul edilmesi ve bu suretle memleket savunmasında birliktelik meydana getirilmesi için Eğitim Bakanlığına başvurması ve bu husustaki talimatnamenin TİCİ genel merkezine takdim edilmesini ve yönetmelikte eskrim, atıcılık ve binicilik sporlarına daha çok önem verilmesini, dağcılık ve kayakçılık çalışılmasını özellikle istemektedir (TİCİ, 1933).

Denizcilik Federasyonu altıncı genel kongreye sunduğu raporda; "su sporlarını spordan ziyade, askerliğe hazırlık ve yurt savunması bakımından bir ihtiyaç olarak gördüklerini belirtirken, askere hazırlık ve yurt savunmasında su sporlarının önemini vurgulamaktadır (TİCİ, 1933).

TİCİ genel merkezi yedinci kongrede aldığı bir kararla; Türk sporcularının vücutlarını düzenli bir şekilde geliştirmesi ve vatanı koruma işlerinde önemli derecede yetenek kazanması amacıyla sporcuların sadece bir sporla meşgul olmayıp değişik spor hareketleriyle de ilgilenmelerini sağlamak ve en azından sporların önemli bir kısmını orta derecenin üstünde yapabilecek bir surette hazırlanmasını teşvik ve temin için "Tam spor" sınavları yapmayı kararlaştırmıştır (TİCİ, 1935).

Bu kararda amaç, özellikle Avrupa'da başlatılan çok yönlü sporcular yetiştirilmesi hareketinin Türkiye'de de başlamasının ümit edilmesi olmuştur. Kongrede ayrıca, memleket

gençliğinin yurt savunmasına hazırlanmaları için sivil spor kulüplerinin askerî idman birliklerindeki spor malzemelerinden yararlanması kararı alınmıştır (TİCİ, 1935).

Askerî Spor Teşkilatı Merkez Heyeti, sivil gençlerin askeri sporlara alıştırılması için TİCİ yedinci genel kongresine şu teklifleri yapmıştır:

"a- Sivil gençlerin askerî sporlara alıştırılması işinin yalnız askeri yurtlar tarafından istenilen seviyede yapılamamasından sivil kulüplerinde aynı esaslar dâbilinde temaslar araması ve çalışması zorunlu görülmektedir, Aynı zamanda sivil spor kulüplerinde yalnız futbol, voleybol, tenis gibi sporlarda değil; bilhassa atletizm, atıcılık, binicilik, yüzmeye ve dağcılık gibi sporun kıymetli kısımlarında da çalışmaya önem verilmesinin temini çok önemli ve gerekli görülmektedir.

b- Askerî idman yurtlarının buldukları bir çok garnizonlarda esaslı sivil spor teşkilatı yoktur. Sivil spor teşkilatının kaza merkezlerine kadar içine alan ve sivil spor kulüplerinin esaslı teşkilata tâbi tutulmasının çok mühim bulunduğunu arz ederim.

c- TİCİ başkanlığı evvelce de arz edildiği gibi memleket savunması için çok gerekli olan binicilik, atıcılık, dağcılık ve hatta havacılık ve denizcilik gibi sporların canlandırılması ve askeriye haricinde kalan gençlerimizin bu sporlarda yetiştirilmesinin amacı ile Binicilik, Atıcılık, Dağcılık Federasyonlarının da bir an evvel faaliyete geçirilmesi; bundan sonra bu sporların gelişimi için uluslararası ilişkiye girilmesi uygun etüt edilmelidir. Gençleri askerî sporlara teşvik için her sene yapılan Türkiye birincilik müsabakalarında atıcılık, kayıkçılık müsabakalarının da düzenlenmesi ile kazananlara ödül verilmesi çok uygun olacaktır.

d- Askerî spor teşkilatının memleket sporculuğunu adım adım takip edebilmesi ve kendine uygun olan yardımda bulunabilmesi için yeni tesis edilen sivil spor kulübünün ismi ile önemi hakkında anlaşma başkanlık tarafından askerî spor teşkilatı genel sekreterliğine bilgi verilmesi rica olunur.

e- Memleket gençliğinin millî savunmamız için sporun askerliğe yarayan kısımlarında dahi tamamen yetiştirilmesi temini için İtalya, Almanya ve Çekoslovakya'da olduğu gibi memleketimizde de esaslı ve kapsamlı bir gençlik teşkilatının bir an evvel yapılarak uygulamaya geçilmesinin çok önemli olduğunu arz ve teklif ederim" (TİCİ, 1935).

TİCİ'nin kuruluş amacında "sağlam ve becerikli insanlar yetiştirip askerliğe hazırlamak" vurgulanmaktadır. Özellikle İkinci Dünya Savaşı'nın çıkma ihtimallerinin güçlendiği 1930'lu yılların başında spor faaliyetleri ile gençleri askerliğe, fert ve toplumu millet olarak yurt savunmasına hazır hale getirmek daha da önem kazanmıştır. C. Bedî'nin tespitlerine göre "memleketimizin genel eğitim seviyesine nazaran askerlik süresi kısadır. İlk ve orta eğitim görmeyenlerin yüzde beşi geçmeyen memleketlerle aramızda askerlik süresi hemen hemen aynı gibidir. Silâh altına alınan askere, önce okuma yazma, hesap ve vatani bilgiler öğretmekle işe başlanmakta ve askeri talim ve terbiyesi adeta ilk tahsil mahiyetinde olan bu öğretimle paralel olarak yürütülmeye çalışılmaktadır. Çalışmalara bunlardan başlanmadığı takdirde piyade askerine mesafe tahmini, topçusuna nişan eğitimi ve muharebeciye elektriğin ne olduğunu öğretmek imkânı yoktur. Bunun için zaman kaybetmektense insanları spor faaliyetleri ile fiziksel ve ruhsal yönden geliştirip askere hazırlamak ve bu amaçla askerlik müddetinin bir tek saatini bile boş geçirmemek gerekiyor" şeklinde ifade etmiştir (Bedi, 1932).

Askerlik süresince geniş bir programı içeren talim ve terbiyenin ne kadarı askerlik dışında öğretilirse, o oranda zamandan tasarruf edilerek askerî bilgileri ihtisas derecesine çıkarmak mümkündür. Bundan dolayı da "herkesin, yalnız ölmenin yeterli bir fedakârlık değil, hatta bir intihar olduğunu, hiç olmazsa iki düşmanı öldürmeden veya yararlı bir iş yapmadan bu memlekete faydası değil zararı dokunacağını, bu itibarla bütün milletin istisnasız olarak askerliğe hazırlanmış olması gerektiğini, ancak bu sayede her türlü tehlide ve tehlikelere göğüs gerebileceği ve sonunda ayakta durabilme imkânının olabileceği bilinci içerisinde spor yapmaları" (Çaka, 1942) gereğine inanılmaktadır.

Atatürk bu konu hakkında; "ayakta kalmak zorunda olan milletlerin sporu vatan görevi sayarak yapmalıdır" (İşcan, 1988), "açık ve kesin söyleyeyim ki, sporda başarılı olmak için her türlü yardımdan önce,

milletçe sporun önemi ve kıymeti anlatmak gerekir" (Tayga, 1990) diyerek sporun her şeyden önce bir vatan vazifesi olduğunu ifade ederken, bunu sözlerini Çanakkale Savaşı ile ilgili anısında da görmemiz mümkündür.

Şöyle ki; Çanakkale Savaşı sırasında keşif görevine çıkan Türk askerî yakaladığı İngiliz askerini gırtlığından tutup Mustafa Kemal Paşa'nın karşısına getirir. Paşa İngiliz askerine memleketinden kalkıp niçin buralara geldiğini sorduğunda "*spor için*" cevabını alır. Mustafa Kemal; *bizim askeri nasıl buldun? diye sorar. Esir asker "spor bilmiyor" diye cevaplar. Bunun üzerine Mustafa Kemal; "Bana spor nedir diye sorarlarsa vereceğim cevap şudur: Spor, vatan ve milletin yüksek menfaatlerine tecavüz edenleri gırtlığından yakalayıp millet buzuruna getirebilme kabiliyetidir"* (Anonim, 1997) diyerek sporun yurt savunmasında ki yerini tayin etmiştir.

Bu düşünceden hareketle TİCİ döneminde, askere hazırlık ve yurt savunmasında gerekli olan fiziksel ve ruhsal gücün spor faaliyetleri ile kazanılacağı bilinci içerisinde "askerlik ve spor, birbirlerini tamamlayan iki cepheli bir durum" olarak görülmüştür. Çünkü askerinin sporcu, sporcunun da en iyi asker; sporsuz askerlik tam askerlik olmayacağı gibi sporcu da, askerinin mücadele kabiliyetini kendi içinde toplamış sapsasağlam bir yaradılış olduğuna inanılmıştır (Anonim,1930).

Bundan dolayı gençleri çocuk yaştan itibaren askerliğe ve millet olarak yurt savunmasına hazır hale getirmek için spor faaliyetleri olarak atletizm, atıcılık, binicilik, su sporları, dağcılık ve kayakçılık, yürüyüş, eskrim ve havacılık sporlarının fert ve toplum olarak yapılması ve yaygınlaştırılması için askeri spor teşkilatı ve hükümetin de maddi manevi desteği ile düzenlenip teşvik edilmiştir.

TİCİ tarafından 1934 yılında yapılan genel toplantıda dağcılık, kayakçılık ve birincilik sporları ile meşgul olan federasyonun çalışmalarının çoğaltılması için bütçenin takviyesine karar verilmiştir. Ayrıca, TBMM'nin 15 Mart 1934 yılında müzakere ettiği kazanç kanununun 4. maddesinin 19. fıkrasında "*Her nevi atış, uçuş, dalış, yarış ve müsabakaların teşvik edilmesi*" (Anonim, 1934) karar alınmıştır.

Çünkü bu sporlar ferdi olarak her şahsın kendi başına başarmaya çalışacağı, kendinden başka hiç kimseden yardım görmeden yapacağı, başarılı olmak için kendi kuvvet ve çalışmalarından başka hiç bir şeyden ümit beklemeyeceği sporlardır. Bundan dolayı bu sporlarla uğraşanlar yurt savunmasında istenilen fiziksel ve ruhsal kalite ile vasıflanmayı (koşmak, atlamak, çeviklik, azmetmek ile karakterli yetişmek) yaptıkları spordan mecburen öğrenirler (Fetgeri, 1929). Meselâ, askerî birliklerdeki "*İiileri Arrı*". Bu kısa ve kesin emir, 100 metre çıkışına hazırlanan bir atlet kadar sınırları gergin ve ateşli olan askerinin çelik adımlarını harekete geçiren bir depar işaretidir... Sert ve bir makine kadar muntazam işleyen bacakları mangayı ve hatta taburu aynı ahenkle yürütmeye başlar. Uzun askerî yürüyüşlerin maraton yarışlarını andıran yorucu şekilleri, bomba atan bir askerle gülle rekorunu kırmaya çalışan atletteki aynı vaziyet ve tavırlar. 110 metre engellide bir atletin hedefe varmak için tıpkı düşman siperlerini alt üst etmeye giden ve yolunda tesadüf ettiği engelleri, dikenli tel örgülerini müthiş bir çeviklikle aşan asker gibi harcadığı kuvvet ve enerji (Anonim, 1930); düşmanını el ve makineli tüfek kullanarak vuran bir asker ile hedefini tam isabet vurmaya çalışan bir sporcudaki aynı beceri (Apak, 1936); savaş esnasında at üstünde cepheden cepheye koşan bir asker ile at sırtında veya bisiklet üstünde varış noktasına en kısa zamanda ulaşmaya çalışan bir binicideki aynı heyecan; yüzme müsabakalarında bir yüzücünün rakiplerini geçerek hedefe varmak için tıpkı su ve hava gibi hiçbir şeye merhamet ve insafı olmayan iki doğal kuvvete karşı koyarak denizlerde düşmanını yok etmeye çalışan asker gibi verilen mücadele ve gösterilen beceri (TİCİ, 1933); dağ tırmanışlarında bir dağcının zirveye ulaşması için aynı dağlarda düşmana karşı mücadele ederken önüne çıkan engelleri, aşılması mümkün görünmeyen sarp, dik ve karlı dağları aşan, inilmez görünen kesik bir uçuşunu bir kuş hafifliği ile inen ve bu esnada sert ve çetin zorlukları yenen bir askerinin azim ve irade ile verdiği mücadele (Anonim, 1930a); sağlıklı ve dinç olmak için ormanlarda, kırlarda, yollarda yapılan uzun yürüyüşler ile tempo ve dayanıklılık amacıyla sıcak, soğuk, yağışlı ve fırtınalı hava şartlarında asfalt, şose, basit araba yolu, patika, orman ve dağlarda yapılan askerî muharebe yürüyüşleri (Çaka, 1942); Flöre, epe ve kılıç yarışmasında bir eskrimcinin müsabakayı kazanmak için

yaptığı mücadele ve heyecan ile, bir askerin siperde düşmanı ile boğaz boğaza süngüleşirken verdiği mücadele (TİCİ, 1935); uçakla havadan bombalayarak ve paraşütle düşmanın iç cephelerine sızarak düşman hedeflerini yok etmeye çalışan bir askerin heyecan ve becerisi, uçak kullanma ve havadan paraşütle atlama başarısını gösterebilen bir sporcunun heyecan ve becerisi aynıdır (Çaka, 1942).

Bu gerekçelere dayanılarak TİCİ döneminde spor, yurt müdafaası ve askerliğe hazırlayıcı olarak görülmüştür.

Örneğin, A. Fetgeri, askere hazırlık ve yurt savunması bakımından atletizm sporuna önem verilmesi gerektiğini "Türk Spor" dergisindeki makalesinde;

"Gerçekten koşma, atma ve atlamalardan ibaret olan atletizm sporları bizim en çok muhtaç olduğumuz sporlar olduğu halde maalesef hiç önem vermiyoruz, teşvik etmiyoruz ve kendi haline bırakıyoruz. Vatanın coğrafi ve siyasî sınırları göz önüne getirilecek olursa her an ihtimal dâhilinde bulunan bir düşman hücumuna karşı Türk vatanını, Türk bağımsızlığını ve varlığını korumak için bütün Türk gençlerinin koşan, atlayan, çevik, azimli ve tamamı ile inanılan olarak yetişmeleri bir milli zorunluluktur. O halde memleket ve milletin en çok muhtaç olduğu sporlar, ferdi sporlar, atletik sporlardır" (Fetgeri, 1929) şeklinde dile getirmiştir.

Yurt müdafaası ve askerliğe hazırlayıcı sporların diğer önemlilerinden biri görülen atıcılık, 1924 yılında Askerî Spor Teşkilâtı bünyesinde gerçekleşmiştir (Cenap, 1934). Ancak 1933 yılında TİCİ yedinci genel kongresinde askeri spor teşkilatının, memleket savunması için çok gerekli olan atıcılık sporlarının canlandırılması için ordu dışındaki gençlerin bu sporlarda yetiştirilmesinin temini amacı ile sivil atıcılık federasyonunun bir an evvel faaliyete geçirilmesini teklif etmesi üzerine atıcılık faaliyetleri sivil kulüpler tarafından önem kazanmaya başlamıştır (TİCİ, 1935).

Atıcılık sporunun askeri öneminin gerekçelerini R. Apak "Ülkü" dergisindeki makalesinde şöyle açıklamıştır:

"Savaşı yeryüzünden kaldırmak İmkâm yok. Kendini kavraya hazır ve güçlü gören hemen değerine saldırıyor... O halde bizî öldüreceklere karşı hazırlanmak gerek, yani öldürmek tekniğinden ne kadar güçlü yetenekler sahibi olursak o kadar kendimizi, evlâtlarımızı ve yurdumuzu koruyabileceğiz. Adam öldürmek için birçok vasıtalar var, top atmak, uçak bombası atmak, kılıç ile kesmek, zehirli gaz ile boğmak, amma bunlar başlıca vasıta değil, başlıca vasıta tüfeklere, yani el tüfekte ve makineli tüfeklerdir. O halde her Türk için ilk yapacağı iş atıştır. Asker tüfegi atarak adam öldürmeyi veya yaralamayı öğrenmektir, bu iş, orduda yapılacak askerlik esnasında dahi öğrenilebilirse de, tecrübe göstermiştir ki, ordu dışında bu işe ilgi ve önem verilmezse bu iş tam yürümüyor" (Apak, 1936).

Yine S, Cenap da atıcılık faaliyetleri hakkında: "Memleket savunmasında yer alacak kadar kıymetli ve faydalı olan atıcılık sporu etrafındaki çalışmalarını takdirle karşılıyor" (Cenap, 1934) demiştir.

Bir diğer askere hazırlık ve yurt müdafaası sporu olarak görülen yüzme, TİCİ'nin kurulmasıyla gelişmeye başlamıştır. İlk olarak 1925 yılında Denizcilik Federasyonunun kurulmasıyla yüzme faaliyetleri daha disiplinli bir hâl almış ve su sporları özellikle yüzme faaliyetleri su kenarı olan her kasaba ve şehirde yapılmaya başlanmıştır. Ayrıca, Türkiye'de bulunmayan sutopu malzeme ve bilgileri getirtilerek topu faaliyetler de yapılmış, yurt dışından da yabancı antrenör getirtilerek yurdun değişik kıyı bölgelerinde yelken ve kürek dahil diğer su sporlarının teşvik edilip, öğretilmesi için çalışmalar başlatılmıştır (TİCİ, 1933).

Memleketimizin üç tarafının denizlerle çevrili olmasından dolayı hem askerlere su sporlarını öğretmek, hem de askerlikten terhis olanların memleketlerinde halka bu sporları sevdirep yapılmasına katkı olacağı amacıyla 1925 yılında Askerî Spor Teşkilâtı bünyesinde Denizcilik İdman Birliği kurulmuştur. Bu birlik donanma ile yaptıkları inceleme seyahatlerinde ziyaret ettikleri limanlarda sahil gençlerinin su sporlarına ilgilerini arttırmak ve halkın merakını uyandırmak amacıyla botlarla su sporları faaliyetleri yapmışlardır (TİCİ, 1933).

Bu gelişmeler neticesinde CHP genel sekreteri Recep Bey de; memleketimizin üç tarafının denizlerle çevrili olduğundan askere hazırlık ve yurt savunması bakımından su sporlarına önem

verildiğini ve bundan dolayı pahalı olan su sporu aletlerinin bütçeden ödenek ayrılarak fazlaştıracaklarını belirtmiştir (TİCİ, 1933).

Yurt savunması ve askerliğe hazırlayıcı sporlar arasında, dağcılık ve kayakçılık, hem ülkemizin yüksek rakımlı dağlardan oluşması, hem de geçmiş savaşların birçoğunun çetin kış şartlarında yapılmış olması sebebiyle önem görülmüştür. Çünkü Birinci Dünya ve Kurtuluş Savaşlarında gerek askeriye, gerekse sivillerde dağcılık ve kayakçılığın yeterince bilinmemesinden dolayı büyük kayıplar verilmiştir. Örneğin; Birinci Dünya Savaşında Rus Orduları Erzincan'a, İstiklal Savaşında da Yunanlılar Ankara'ya kadar rahatlıkla gelmişlerdir (Apak, 1993).

TİCİ'nin ilk dönemlerinde dağcılık spor faaliyetleri siviller tarafından pek ilgi görmemesine rağmen 1930'lu yıllara gelindiğinde İkinci Dünya Savaşı'nın çıkma ihtimali karşısında hem ordunun hem de sivillerin yurt savunmasına hazırlık bakımından dağ sporlarının yapılması ihtiyaç haline gelmiştir (İhsan, 1931).

Bu yıllarda İsmet Paşa'nın Dikmen tepelerine çıkarak kayak yapması birçok hükümet memurunu bu spora teşvik etmiş, daha sonra dağ sporu faaliyetleri gerek ordu mensupları gerekse siviller tarafından benimsenmiştir. Kısa sürede ilgi gören bu sporlar üniversite öğrencilerinden bir grubun başlarında Almanya'dan gelen profesörlerle birlikte Uludağ'ın zirvesine çıkmasıyla ve Ankara Ziraat Enstitüsü öğrencilerinin Uludağ'a seyahatler düzenlemeleriyle aktif hale gelmiş; İstanbul ve Ankara'dan Uludağ'a gezilere başlanmıştır (Anonim 1934). Uludağ'ın peşinden 1935 yılında da Dikmen tepeleri ve Elmadağ, dağ spor faaliyetlerine açılmıştır (Apak, 1993).

Apak, yurt savunması için dağcılığın önemini "Ülkü" dergisindeki makalesinde şöyle açıklamıştır:

"Dağda gezmek, yürümek, koşmak, tırmanmak, kaymak ve atlamak tehlikeli ve çok heyecan verici bir spordur. Bu sporu yapan gencin cesareti artar. Tembelliği gider. Azim ve irade gücü" artar. İşte, dağcılık kabraman bir nesil yaratır. Görülüyor ki dağcılık yurt savunması işi ile sıkı bağlantısı olan bir spordur. Dağda kolayca hareket eder, savaş yapabilir tek bir adam, bunu bilmeyen bir kaç adamla uğraşabilir. Yaz ve kış dağda gezmemiş, dağı bilmeyen bir insan, dağda giyilecek elbisenin bile nasıl olduğuna karar vermemişse pek tabiidir ki, dağın tabii tesirlerinden çabuk üzülür, hasta olur. Bunun gibi dağcılığa alışmamış bir ordu dahi, savaş zamanında dağda fazla hastalık ve ölüm durumları olup, gücü ve kuvveti çabuk tükenir" (Apak, 1993).

Baba, "vatan savunmasında kayak, askeri eğitim kadar bütün millet fertlerine öğretilmesi ve herkesçe bilinmesi gereklidir. Memleketimizin dağlık kısmındaki harekâta bir kayakçı asker büyük bir kudret ve kuvvettir. Kayak sporu yapan gençlik ise, bu spora isteksiz bir gençlik yanında elbet kat kat üstündür" (Baba, 1993) diyerek kayak sporunun yurt savunmasındaki önemini dile getirmiştir.

F. Engin de aynı konu hakkında; "memleketimizin şark kısımlarında karların senenin büyük bir kısmında hüküm sürdüğünü dikkate alınır, kayak talim ve terbiyesinin memleketimiz için önemi büyüktür" (Engin, 1940) diyerek R. Apak'ın tespitlerini desteklemiştir.

M. İhsan ise dağ spor kulüplerinin askere hazırlık açısından önemini şöyle açıklamıştır:

"Bu sporun askerlikle alakası çok esastır. Bir savaş durumunda bu kulüplerin üyeleri ordu görevlendirilir, her biri ihtisas şubelerinde katanın cephelerinde veya cephe gerisinde sevk ve idare, ikmal, gıda, havacılık ve kayakçılık alanında açılacak yaz ve kış kurslarında müdür ve muallim olarak hizmet ederler. Bu suretle orduya kısa sürede yüz binlerce dağı kazandırmış olurlar" (İhsan, 931) tespitinde bulunmuştur.

Vatan savunması ve askerliğe hazırlık fonksiyonunun başlamasında Eskrim sporunun da önemli yeri bulunmaktadır. Çünkü "Savaşlar ne kadar uzak mesafeden başlarsa başlasın netice siperde boğaz boğaza süngülemekle elde edilmektedir" (TİCİ, 1935). Bundan da anlaşılacağı üzere, bu spor dalının askere hazırlık ve yurt savunması açısından gerekliliği yedinci genel kongreye Eskrim Federasyonu tarafından bu ifadelerle zapta geçirilmiştir.

Bir diğer askerî önemi olan havacılık spor faaliyetlerine ise 1935 yılında başlanabilmıştır. "Gençlik arasında uçuş zevkini yerleştirmek, sporcuları uçmaya alıştırmak ve bu sayede gökleri iyi koruyarak yurdu sataşılmaz bir vatan yapmak amacıyla (Geverin, 1936), Ankara'da Türk Tayyare Cemiyeti bünyesinde havacılık faaliyetlerinde bulunmak üzere "Türk Kuşu" bugünkü adı ile "Türk Hava Kurumu" kurulmuştur. İlk etapta motorsuz tayyarelerle işe başlayan bu kurum, faaliyetlerine tayyare birlikleri bulunan mahallerde ve sonra da memleketin her tarafına yayılması amaçlanmıştır (Gürol, 1935).

Bu cemiyetin açılış töreninde Atatürk, "Türk çocuğu, her işte olduğu gibi havacılıkta da en yüksek düzeyde, gökte seni bekleyen yerini kısa zamanda dolduracaksın" şeklindeki açıklamasıyla gençliği havalarda uçmaya davet ederek her sporcuya bu sahada çalışmak için büyük bir heves, büyük bir arzu vermiştir (Gürol, 1935a).

TİCİ döneminde, askere hazırlık ve yurt savunması için kamuoyu oluşturmak amacıyla spor adamları ve spor yazarları çeşitli spor dergilerinde yazmış oldukları makalelerinde; "milletlerin hükümetlerin, devlet adamlarının spora döktükleri paranın ve verdikleri önemin o gençliğin memleket neslini takviyesi ve orduda sağlam neferler bulunması için olması gerektiğini" (Bedi, 1934); "sporun bir memleket çarpışmasında dik yürüyüşü bilen ve askeri talimlerde ziyadesi ile muvaffak olan gençler yetiştirdiğini" (Girgin, 1935); "bir memleketin savunmasını ellerine vereceğimiz gençlerin spor faaliyetleriyle fiilen askerliğe hazırlanmış olmalarını beklediklerini" (Uludağ, 1936); "vatan savunmasının başlıca unsuru olan ordunun kendisine mahsus hayatı ve hususiyeti olduğu için gençleri ordu çağından evvel bu hayat ve hususiyete alıştırmak bugünkü sportif faaliyetlerin başında geldiğini (Yaman, 1940); "savaşlarda muvaffak olabilmek için ordu safları arasında yer alacak gençleri önce beden terbiyesi ve spor bakımından esaslı bir surette yetiştirmek zorunluluğunun olduğunu" (Engin, 1940); spordan amacın neslin soysuzlaşmasını engellemek ve orduyu kuvvetli yapmak olduğunu" (Anonim, 1934); "bir millet için sporun eğlence değil sulh ve harp için yapılması gerektiğini" (Rıfki, 1934); "bütün memleket sporunu ferdi ve komedi vaziyetinden kurtararak onu vatan savunması için kıymetlendirmek" (Çaka, 1942); "Spor teşkilatının memleket sporuna, sporcu ve sporculuk ruhunu temin ve takviye edecek sporlara, yurt savunması noktai nazarından en çok yapılması gerekli olan sporlara yön vermesi gerektiğini" (Fetgeri, 1929a) sıklıkla dile getirmişlerdir.

Sonuç

TİCİ 3 Ağustos 1909 tarihli Cemiyet Kanunu çerçevesinde aynı yasaya bağlı spor kulüplerinin bir araya gelmesi ile 22 Mayıs 1922 tarihinde kurulmuştur. Kuruluş kongresi 16 Şubat 1923, ilk genel kongresi 5-12 Eylül 1924 ve son kongresini de 13-18 Şubat 1936 tarihinde yapmıştır. TİCİ'nin kuruluş amacı "Gençler cazip bir spor sahası temin ederek, onları içkiden kumardan ve diğer kötü alışkanlıklardan uzaklaştırılmasını sağlamak, böylece sağlık ve genel ahlakı, ıslah etmek; bütün milleti küçük yaştan itibaren teşkilatçılığa ve müşterek faaliyetlere alıştırmak, fikir alışverişi ve idari kabiliyetlerini geliştirmek, sağlam ve becerikli insanlar yetiştirip silahşorluğu, biniciliği ve denizciliği tertip ve teşvik ederek askeri teşkilata ait vazifeleri kolaylaştırmak; idman müsabakaları ve seyahatlerle gençlerin memleketlerini tanımak, sevmek ve hakiki ihtiyaçlarını anlamak imkân ve fırsatını vermek, beynelmilî müsabakalarda milli hislerin tahrik ve takviyesi; Türklük için harici propaganda vasıtası temin etmek; beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin sporcular tarafından bir menfaat ve para kazanma vasıtası olarak kullanılmasına karşı mücadele etmek ve böylece sağlık ve kuvvetli bir gaye değil, zeka ve ilmin gelişmesi için bir vasıta olarak kullanılması suretiyle milli yücelmemize yardımcı olacağı kanaati vermek" olduğu belirtilmiştir.

Belirtilen bu amaçlardan hareketle, TİCİ'nin spor faaliyetleri aracılığı ile "Fiziksel ve Ruhsal gelişim", "Güçlü toplum Yaratma", "Askere Hazırlık ve Yurt Savunması" fonksiyonlarını bireysel ve toplumsal anlamda gerçekleştirmeyi hedeflediği anlaşılmaktadır.

TİCİ yönetimini, beden eğitimi ve sporun fiziksel ve ruhsal gelişim üzerindeki olumlu etkilerinden yararlanmasına iten nedenler; Balkan, Birinci Dünya ve Kurtuluş Savaşlarında yorgun düşen Türk milletinin, askere çağrılan gençlerin çoğunluğunda görülen fiziksel ve ruhsal

bozukluklardır. Doğal olarak sosyal, ekonomik ve askeri anlamda güçlü bir toplum yaratma çabası için, beden eğitimi ve spor uygun bir araç olarak hem "fiziksel ve ruhsal gelişimi" hem de "güçlü toplum yaratma" fonksiyonlarını yerine getireceği düşünülmüştür.

Bu fonksiyonların gerçekleştirilmesi için, gerek hükümet, gerekse TİCİ yöneticileri tarafından, TİCİ'nin bütün kongrelerinde fiziksel ve ruhsal olarak güçlü bir toplum oluşturma konusunun Türk milletinin istikbali açısından çok önemli olduğu özellikle vurgulanmış ve milli bir mesele addedilmiştir. Ayrıca spor adamları da spor dergi ve gazetelerinde yazdıkları makalelerinde sporun bu fonksiyonları üzerine toplumu bilinçlendirmek ve kamuoyu oluşturmak üzere yoğunlaşmışlardır.

TİCİ döneminde, bu amaca yönelik olarak bütün okullara cimmastik derslerinin konulmasının yanında, değişik spor branşlarında da spor faaliyetleri başlatılmış; beden eğitimi öğretmeni ihtiyacını karşılamak amacıyla kısa süreli kurslarla birlikte Gazi Eğitim Enstitüsü bünyesinde beden eğitimi şubesi –açılmıştır (Yücel, 1993). Özendirici spor aktiviteleriyle her cinsiyetten halk spor yapmaya teşvik edilmiştir. Ayrıca, bütün kulüp sporcularının Sağlık Bakanlığı ve belediyelere bağlı doktorlar tarafından ücretsiz muayene edilmeleri ve müsabakalarda sakatlananların ise TİCİ tarafından ücretsiz tedavi edilmeleri sağlanmıştır (Fetgeri 1932).

Bu tespitlerden hareketle birbirini tamamlayan "fiziksel ve ruhsal gelişim" ile "Güçlü Toplum Yaratma" fonksiyonları arzu edilen düzeyde gerçekleştirilemediğini ancak, bu konuda ciddi adımlar atıldığını söyleyebiliriz.

Türk milletinin uzun yıllar devam eden savaşlar nedeniyle bedeni olarak yıpranmasından dolayı askerlik süresinin kısaltılması ve bunun sonucunda da acemi tâlim ve terbiyenin önem kazanması, savaşların askerî birliklerin dışında bütün milleti kapsamaması, savaşların iki millet arasında yapılmasından ziyade, İttifak oluşturmuş milletler arasında yapıldığından güçlü olanın kendinden güçsüz olana her an saldırdığı bir ortamda, milletlerin dünya coğrafyasındaki yerlerinin sınırlarının tam olarak belli olmaması ve bunun neticesinde de bütün ülkeleri içine kapsayabilecek yeni bir dünya savaşının çıkma ihtimalinin yüksek olması, Cumhuriyet idaresini ve onun himayesinde kurulan TİCİ'nin yöneticilerini kurumun kuruluş amacında; beden eğitimi ve spor aracılığıyla gençleri askerliğe, toplumun her cinsiyetten kesimini de yurt müdafaasına hazır haline getirmek ihtiyacını hissettiren sebepler arasında yer almıştır.

TİCİ'nin 14 yıllık yaşam süreci içinde "Askere Hazırlık ve Yurt Müdafaası" fonksiyonun gerçekleşmesi bakımından, Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk ve Başbakan İsmet İnönü başta olmak üzere diğer hükümet yetkilileri, parti idarecileri ve spor kamuoyunun büyük bir kısmı, ittifakın yapmış olduğu bütün kongrelerinde ve yazılı yayın organlarındaki beyanatlarında; beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin askerliğe ve yurt müdafaasına hazırlama işi olduğunu, bundan dolayı da beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin milli müdafaası açısından bir vatan vazifesi sayılması gerektiğini, hatta teşkilatı orduya asker yetiştiren kurum olarak gördüklerini belirtmişlerdir.

Nitekim TİCİ'nin ilk kurulduğu yıllardan itibaren bu fonksiyonun gerçekleşmesine yönelik olarak ittifaka bağlı ordu spor teşkilatı, Denizcilik Federasyonu, Deniz İdman Birliği kurulmuştur. Atletizm, atıcılık, binicilik, su sporları, dağcılık ve kayak, yürüyüş, eskrim ve havacılık, askerliğe ve yurt müdafaasına hazırlayıcı sporlar olarak görülmüştür. Hatta Ordu Spor Teşkilatı tarafından sivil spor kulüplerinin diğer spor dallarından ziyade faaliyet alanlarını bu sporlara yönlendirmesi istenmiştir. Ayrıca hükümet tarafından bu sporların daha fazla yaygınlaştırılması için adı geçen sporların bağlı buldukları federasyonlara bütçeden ek ödenekler verilmiştir.

TİCİ'nin feshedilip yerine kurulan Türk Spor Kurumunun askerî bir disiplin tarzında olan Alman Spor Teşkilatı modelinde oluşturulması, spor faaliyetleri aracılığıyla "Askere Hazırlık ve Yurt Müdafaası" amacında olunduğunun bir kanıtı olduğunu söyleyebiliriz.

Kaynaklar

- Alpman, C. (1993a). 24 üncü Yıl Dönümünde: Cumhuriyet ve Beden Eğitimi. *Ülkü Seçilmiş Spor Makaleleri 1933-1950 (Der. S. Karaküçük)*, Ankara, 11-13.
- Alpman, C. (1993). Cumhuriyet Türkiye'sinde Beden Terbiyesinin Değeri. *Ülkü Seçilmiş Spor Makaleleri 1933-1950 (Der. S. Karaküçük)*, Ankara, 8-10.
- Ankaca, K. (1934). Milli Şerefi Korumak, Spor Ahlakının Birinci Şartıdır. *Spor Postası*, 1(21), 7.
- Anonim. (1934). Ankara'daki Arkadaşımız Yazıyor. *Türk Spor*, 5(26/233), 4
- Anonim. (1934a). Ankara'daki Umumi Merkez İçtimanda Mühim Kararlar Alındı. *Türk Spor*, 5(24/231), 3.
- Anonim. (1930). Askerlik ve Spor", *Türk Spor*, Yıl: 1(42), 4.
- Anonim. (1997). Atatürk ve Spor. Morpa Spor Ansiklopedisi, V 1, İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Anonim.(1934) . Büyük ve İlmi Bir Rapor Hazırlandı. *Spor Postası*, 1, 10.
- Anonim. (1937). Haftadan Haftaya. *Türk Spor Kurumu*, 77, 3.
- Anonim. (1936). Harpte de Spor. *Top Dergisi*, 3(8/60), 3.
- Anonim. (1930a). Orduda Spor. *Askeri Mecmua*, 48(77), 51-52.
- Anonim. (1934). Profesör Raysenbah Uludağ'ı Çok Beğendi. *Türk Spor*, 5(25/232), 4.
- Anonim. (1922). Yeni Seferberlik. *Spor Âlemi*, 4(46), 7.
- Anonim. (1935). Yürüyüş. *Top Dergisi*, 2(3-5), 3.
- Apak, R.(1936). Türk Sporunun Yeni Hükümleri. *Ülkü*, 6(35), 348.
- Apak, R. (1993). Türkiye'de Dağ Sporları. *Ülkü Seçilmiş Spor Makaleleri 1933-1950, (Der. S. Karaküçük)*, Ankara, 79-81.
- Atabeyoğlu, C. (1989). Atatürk ve Spor, No:90, Ankara: T.C. Başbakanlık GSGM Yayını.
- Ayerdem, H. (1936). Sporun Ehemmiyeti. *Türk Spor Kurumu*. 1, 4.
- Baba, N. (1993). Beden Terbiyesi ve Gençlik Meselesi: Kayak, Kamp ve Dağ Sporları. *Ülkü Seçilmiş Spor Makaleleri 1933-1950, (Der. S. Karaküçük)*, 42.
- Bayraktaroğlu, H. (1934). Sporcular Bunu İyi Belleyiniz. *Türk Spor*, 5(20/227), 4.
- Bayraktaroğlu, H. (1934a). Topluluk, Birlik Güçlü Olmaktır. *Top Dergisi*, 1(5), 3.
- Bedi, C. (1932). Zaferin Amillerinden: Spor. *Askeri Mecmua*, 49(86), 483.
- Bedi, M. (1934). Kemalist Türkiye'de Her Şey İnkılap İçin. *Spor Postası*, 1(19), 10.
- Bekman, M.M. (1935). Gençlik Teşkilatına ve Sporun Devletleşmesine Doğru Adım. *Spor Postası*, 2(53), 2.
- Btun, XX. (1943). *Cumhuriyet Yılında Beden Eğitimi ve Spor*, Ankara: Çankaya Matbaası.
- Cenap, S.(1934b). İstanbul'da Yeni Bir Spor Doğuyor: Atıcılık. *Türk Spor*, 5(41/248), 3.
- Cengiz, İ. (1934). Sporun Bugünkü Sakat ve Kuru Çerçevesini Yırtmalıyız. *Spor Postası*, 1(21), 7.
- Çaka, C. (1942). Ordu Dışındakilerin Talim ve Terbiyesi. *Askeri Mecmua*, 125, 337-344.
- ENGİN F. (1940a). Kış Muharebesinde Kayağın Ehemmiyeti. *Beden Terbiyesi ve Spor*, 14, 8.
- Engin F.(1940). Beden Terbiyesinin Askerlik Bakımından Ehemmiyeti. *Beden Terbiyesi ve Spor*, 15, 19.
- Fetgeri, A.(1931a). Üniversiteler ve Spor Refah İçinde Spor Değil, Refaha Varmak İçin Spor. *Türk Spor*, 1(16/68), 9.
- Fetgeri, A. (1930). Darülfünun Spor Sahasında Ne Vakit Harekete Gececek?. *Türk Spor*, 2(13/65), 3-5.
- Fetgeri, A.(1930a). Futboldan Evvel Atletizm. *Türk Spor*, 1(29), 4.
- Fetgeri, A. (1930b). Kadınlarımız ve Spor. *Türk Spor*, 2(8/60), 4-5.
- Fetgeri, A. (1931). Memleket Sporcu Gençlik İstiyor. *Türk Spor*, 3(12/116), 5.
- Fetgeri, A. (1929a). Memleket Sportu Neden Terakki Etmiyor?. *Türk Spor*, 1(1), 4-5.
- Fetgeri, A. (1930c). Niçin Sporçuyuz. *Türk Spor*, 1(18), 3.
- Fetgeri, A. (1930d). Spor ve Müsabaka. *Türk Spor*, 1(23), 3-4.
- Fetgeri, A. (1932). Spordan Evvel Muayene. *Türk Spor*, 3(43/147), 3.
- Fetgeri, A. (1929). Tılsımlı Spor: Atletizm. *Türk Spor*, 1(6), 3.
- Geverin, S.Z. (1936). Kanatlı Nesil. *Türk Spor Kurumu*, 3, 5..

- Girgin, A. (1935). Ankara Fakülteleri İşe Başladı Bile. *Top Dergisi*, 2(7), 4.
- Gürol, S.E. (1935). Ankara, Kayak Sporunun Heyecanı. *Top Dergisi*, Yıl:2(10), 5.
- Gürol, S.E. (1935a). Türk Kuşunun Mutlu Açılışı. *Top Dergisi*, 2(25), 10.
- Hiçyılmaz, E. (1983). Sporda Batılılaşma Hareketleri, Eseniş Lisesini Koruma ve Yaşatma Derneği Eğitim ve Spor Yayınları, No:1, İstanbul: Yenilik Basımevi.
- Hüsametdin, M. (1935). Kızlarımızın Sinema Köşelerinden, Genç Erkeklerimizi Kahve Peyklerinden Kurtaralım. *Spor Postası*, 2(88), 2-4. 16.
- İhsan, M. (1931). Dağ Sporları ve Dağ Kulüpleri. *Askeri Mecmua*, 49(84), 29-33.
- İşcan, F. (1988). *Türklerde Spor*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi
- Kanok, İ.(1934). Genç Kızlar ve Spor. *Spor Postası*, 2(37), 2.
- Kanok, İ. (1935). Her şey Atatürk'ten Yalnız Atatürk'ten. *Spor Postası*, 1(35), 2.
- Karaküçük, S. (1991). Atatürk'ün Spor Anlayışı. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1), 85-89.
- Kay. H. (1936). İdman Ruh Terbiyesi: Dağ Sporları. *Askeri Mecmua*, 91, 785-787.
- Mitat, T. (1929). Türk Spor Niçin Çıkıyor. *Türk Spor*, 1(1), 1.
- Özgüç, H. (1939). Memleket Müdafasında Sporun Kıymeti. *Askeri Mecmua*, 114, 830-834.
- Özverim, H. (1940). Hıfzıssıhha Bakımından Beden Terbiyesi ve Spor. *Beden Terbiyesi ve Spor*, 13, 28.
- Resmi Gazete. Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakının Menafı Umumiye ye Hadim Müessesat Meyanına İthalı Hakkında 16 Kan. S. 1340 tarih ve 170 Sayılı İcra Vekiller Heyeti Kararnamesi", (Bkz. Ek-2), Resmi Gazete, No:64, 10 Mart 1924.
- Rıdel, H. (1935). Yalnız Gövde İçin Değil, Kafa İçin Spor. *Top Dergisi*, 2(18), 2.
- Rıfki, F. (1934). Spor Yüksek Aşk ve Teknik Teşkilat İşidir. *Spor Postası*, 1(24), 6.
- San, H. (1973). Olimpiyat Oyunları Nedir?. *TMOK Dergisi*, 10, 2.
- Tayga, Y. (1990). *Türk Spor Tarihine Genel Bakış*. Ankara: GSGM Yayınları.
- TİCİ Altıncı Umumi Kongre "Murahaslar İsimlerini, Kongreye Arzedilen Merkezi Umumi Raporları ile Federasyonlar, Ordu Spor Teşkilatı ve Mıntıka Raporlarını, Kongre Zabıtnamesine ve İntihabat Neticelerini Muhtevidir." TİCİ Yayını, Devlet Matbaası, İstanbul, 1933.
- TİCİ Dördüncü Umumi Kongre "Merkezi Umumi Raporuyla Ordu Spor Teşkilatı, Bilumum Heyeti Müttehideler ve Mıntıka Raporlarını, Kongre Zabıtnamesini ve İntihabat Neticelerini Muhtevidir." TİCİ Yayını, Akşam Matbaası, İstanbul, 1928.
- TİCİ Üçüncü Umumi Kongre (Merkezi Umumi Raporuyla Ordu Teşkilatı, Bilumum Heyeti Müttehideler ve Mıntıka Raporlarını ve Kongre Zabıtnamesini Muhtevidir), TİCİ Yayını, Milli Matbaa, İstanbul, 1927.
- TİCİ Yedinci Umumi Kongre "Murahaslar İsimlerini, Kongreye Arzedilen Merkezi Umumi Raporları ile Federasyonlar, Ordu Spor Teşkilatı ve Mıntıka Raporlarını, Kongre Zabıtnamesine ve İntihabat Neticelerini Muhtevidir." TİCİ Yayını, D. Mühit Matbaası, Ankara, 1935.
- TİCİ. Teşkilat ve Nizamat-ı Umumiye, (Bkz. Ek-1), İstanbul: TİCİ Yayını, Ahmet İhsan Matbaası, 1923.
- Uludağ, O.Ş. (1936). Spor Göreneğın Değil, Bilginin Eseri Olmalıdır. *Ülkü*, 6(36), 432-439.
- Yaman, K. (1940). Gençlik kampları. *Beden Terbiyesi ve Spor*, 13, 8.
- Yıldırım, İ. (1996). Uygulama Nedenleri ve Fonksiyonları Bakımından Türk Kültürünün Erken Devirlerinde Bazı Sportif Aktivitelerin Görünümü. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(2), 47-57.
- Yücel, H.A. (1993). Milli Eğitimle İlgili Söylev ve Demeçler, H.A. Yücel Külliyyatı 1, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Extended English Abstract

It is known that sports activities in the historical process of physical education and sport are applied for a variety of reasons and fulfill quite different functions in terms of individual and society. Since the early days, the life of the Turkish community has been enriched by physical activities carried out for various purposes. Various forms of equestrianism, archery and wrestling are practiced in festivals, mourning ceremonies, fairs and festivals. As a result, they continue to be a dynamic society, strong in physical and spiritual care, suitable for military demands. Due to the known functions (Acun, 1935), the sport which has been restored and promoted in the Ottoman Empire until the decline times, has been transformed into institutional structure with special sports fields has started to lose importance from the beginning of the 18th century (Akyüz, 1985).

The failings of the First World War, the Balkan Wars and the Balkan Wars both caused youth to be unable to engage in sporting activities, deteriorate physical and mental well-being and disruption in sporting activities. The physical and mental weakness of the Turkish youth has brought back the idea of utilizing the functions of Physical Education and Sports. For this purpose, it is aimed to increase social dynamism by preparing various civic and military associations which Physical Education, Sports and Sightseeing are held in the forefront and to prepare young people for military service before military service.

With the usefulness of the associations, the influence areas were not only extensive, but in general, the Republic was introduced as a Turkish society that had been devastated in every way.

It was founded in 1922 as a temporary delegation in Istanbul and in 1923 the center was taken to Ankara and the Turkish Alliance of Employers' Association (TİCİ) started its activities as the first management organization of Turkish sport.

TİCİ, which has entered into an effort to organize all over the country, Despite the fact that various works giving chronological, institutional and sporting information about the organization form and the dissemination activities of the sport have been written, until 1936, the organization continued its life and was not a sufficient research subject except for a few studies that it carried out in the direction of its organizational purposes.

TİCİ was founded on May 22, 1922, with the participation of sports clubs belonging to the same law in the framework of the Society Law of 3 August 1909. The foundation congress was held on February 16, 1923, the first general congress was held from September 5 to September 1924, and the last congress was held from February 13 to February 1936. TİCİ's aim is to provide an attractive sports field for young people and to remove them from the gamble and other bad habits and thus to improve health and general, moral; To train the whole nation from the young age to organization and common activities, to improve the exchange of ideas and administrative capabilities, to train robust and skillful people and to facilitate military affairs by organizing and promoting military, maritime and maritime activities; Giving opportunities and opportunities for young people to know, love and appreciate their country's needs through workouts and travels; to stimulate and reinforce the national feelings in the international competitions; to provide external propaganda for Turkishness; It has been concluded that physical education and sporting activities will help to fight against the use of sportsmen as a means of earning and making money, thus promoting the country to be used as a tool for the development of not only a healthy and strong goal but also the development of knowledge.

Through TİCİ's sports activities, it is understood that the functions of "Physical and Spiritual Development", "Strong Community Creation", "Military Preparation and Domestic Defense" are aimed at individual and social fulfillment.

Reasons for pushing TİCİ management to benefit from positive effects on physical and mental development of physical education and sports; The Balkan War, the First World War, the War of Independence are the physical and mental disorders of the tired Turkish nation, the majority of young people who are called to the military. Naturally, for the sake of creating a

strong social, economic and military sense of society, physical education and sport are thought to fulfill both physical and spiritual development as well as a powerful community creation function.

In order to realize these functions, it has been emphasized that the issue of creating a strong and physically and spiritually strong society in all the congresses of TİCİ is very important for the future of the Turkish nation and it is seen as a national issue. In addition, sportsmen have concentrated on raising awareness and public opinion on sporting functions in sports magazines and journal articles.

During the TİCİ period, in addition to putting gym lessons in all schools for this purpose, sports activities were started in different sports branches as well; Short-term courses and physical education branches were opened in Gazi Education Institute in order to meet the needs of physical education teachers (YÜCEL,1993). The incentive sports activities have encouraged people from all sexes to play sports. In addition, all club athletes must be examined free of charge by the Ministry of Health and municipal doctors; And those injured in the competition are provided free treatment by TİCİ (FETGERİ 1932).

From these observations, it can be concluded that the complementary functions of "physical and spiritual development" and "strong community creation" can not be realized at the desired level; But we can say that serious steps have been taken in this regard.

Because of the physical worn out of the Turkish people due to long years of wars, The shortening of the duration of military service and consequently the importance of novice sciences and decency, the scope of all nations except the military units of wars, apart from the fact that the battles were made between two nations, in an environment where among the alliance nations are attacking the weak, the fact that the world geographical locations of the nations are not precisely defined and the possibility of a new world war that can be included in all countries is high, established at the foundation of the Republic, TİCİ aims to establish young people to military service through physical education and sports and to make the society ready for the protection of every part of the country.

In view of the fact that TİCİ is functioning as a "Military Preparedness and Homeland Defense" function within the 14-year life cycle, a large part of the government officials, party administrators and sports public, especially President Mustafa Kemal Atatürk and Prime Minister İsmet İnönü and all other congresses Have been found in statements made by the media; That physical education and sports activities are the work of preparation for military service and homeland defense and therefore physical education and sport activities should be regarded as a homeland defense in terms of national defense and even as an institution to train army soldiers.

As a matter of fact, since the first years of TİCİ's establishment, the army sports organization, the maritime federation, the maritime labor union affiliated to the alliance have been established in order to realize this function. Athletics, shooting, horse riding, water sports, mountaineering and skiing, hiking, fencing and aeronautics, army and homeland defense have been seen as preparatory sports. In fact, it was requested by the army sports organization to direct the activities of civil sports clubs to these sports. In addition, the federations to which the sports referred to by the government for the further dissemination of these sports are affiliated have been granted supplementary budgets.

We can say that the Turkish Sports Institution established in place of TİCİ is structured in the German Sports Organization model which is a military discipline style and it is proof that you are aiming for "Military Preparation and Domestic Defense" through sports activities.